

Miljö- & hälsoskyddsämnden

Dnr: MHN 2022-1648-012

Ordförande: Isa Wiman

Förvaltningschef: Kent Gullberg

Verksamhetsplan 2023-25, budget 2023

Innehållsförteckning

1	Nämndens verksamhetsområde och uppdrag.....	4
2	Ekonomisk sammanställning	4
3	Effektivisering.....	6
4	Verksamhetsutveckling.....	7
5	Mål för verksamheten	9
6	Strategiska nyckeltal för ekonomi, kvalitet och volym	15
7	Plan för konkurrensprövning	17
8	Program för uppföljning och insyn.....	17
9	Lokalförsörjning för nämndens verksamheter	17
10	Peng, taxor och avgifter	18
11	Riktade bidrag.....	19
12	Intern kontroll.....	19
13	Förändringar i förhållande till föregående budget	21
14	Framåtblick.....	21
15	Övergripande bilagor	25

I Nämndens verksamhetsområde och uppdrag

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar med att hantera anmälningar och ansökningar av olika tillstånd inom nämndens ansvarsområden. Miljö- och hälsoskyddsnämnden är även en tillsyns- och kontrollmyndighet vars uppdrag är att på eget initiativ eller efter klagomål i nödvändig utsträckning kontrollera att regler och myndigheternas och domstolarnas beslut efterlevs samt vidta de åtgärder som behövs för att verksamhetsutövare ska följa reglerna. För vissa verksamhetstyper finns behov av återkommande och regelbunden tillsyn. För andra typer av verksamheter är det relevant med tillfälliga kampanjer eller projekt, stickprovskontroller eller tillsyn enbart till följd av klagomål.

Tillsynsuppdraget är inte enbart att kontrollera. En mycket viktig del i uppdraget är att myndigheter ska ge den information som en enskild verksamhetsutövare kan behöva i syfte att underlätta för denne att efterleva regelverken. Det är ett uppdrag som kan gå längre än serviceskyldigheten i förvaltningslagen och tillsynsmyndigheten bör arbeta parallellt med information och kontroll i sina kontakter med verksamhetsutövaren.

Enligt Miljö- och hälsoskyddsnämndens reglemente fullgör nämnden kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen, strålskyddslagen, lag och foder och animaliska biprodukter, lagen om sprängämnesprekursorer, lag om handel med vissa receptfria läkemedel, lag om tobak och liknande produkter, lag om tobaksfria nikotinprodukter, alkohollagen samt Europaparlamentets och rådets (EU) förordning 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har också att fullgöra de övriga uppgifter som enligt annan lag ska fullgöras av den kommunala nämnden inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska vidare följa utvecklingen inom kommunen i miljö- och hälsoskyddshänseende och andra frågor inom nämndens ansvarsområde och utarbeta de förslag till åtgärder och handlingsplaner som kan krävas av kommunen samt svara för provtagning som ålagts kommunen med anledning av miljökvalitetsnormer samt medverka i framtagandet av avfallsplan och annan reglering av avfallsverksamheten i kommunen.

2 Ekonomisk sammanställning

2023 års verksamhetsbudget har upprättats i enlighet med antaget budgetdirektiv för Österåkers kommun i kommunfullmäktige per den 21 november 2022 KF §7:6 Dnr KS 2022/0261, Dnr KS 2022/0263.

Inom livsmedelskontrollområdet införs en ny modell för riskklassning och en

övergång till efterhandsdebitering som obligatoriskt avgiftssystem. Den nya riskklassningsmodellen införs från och med 2024 och efterhandsdebitering ska införas senast från och med 1 januari 2024.

Under coronapandemin uppstod en kontrollskuld till vissa av livsmedelsföretagen på grund av att all tillsyn inte var möjlig att genomföra. Kontrollskulden har i stort sett arbetats bort under 2022 men en liten kontrollskuld om ca 50 timmar följer med till 2023. Vid utgången av 2023 får inte någon kontrollskuld finnas. Det innebär bland annat att för anläggningar där kontroll inte utförs varje år måste kontrollen och avgifterna för kontrollen, redan under 2023 anpassas för att en kontrollskuld inte ska byggas upp till 2024. Miljö- och hälsoskydds nämnden kommer därför att under 2023 avveckla den tillsynsskuld som inte arbetats bort 2022 och samtidigt implementera efterhandsdebitering vilket innebär att både förskotts- och efterhandsdebitering kommer att tillämpas.

Den nya modellen för riskklassning medför att den totala planerade kontrolltiden i Österåkers kommun uppskattningsvis kommer att minska med ca 26% vilket medför en uppskattad minskning av planerade intäkterna med ca 250 tkr främst från 2024 men viss effekt kommer att ses redan under 2023. En ytterligare konsekvens i samband med införandet av den nya modellen, är att intäkterna för den oplanerade kontrollen kommer att bli svårare att uppskatta och budgetera, samtidigt som de oplanerade kontrollerna förväntas öka.

För att underlätta för livsmedelsföretagen vid övergången till den nya riskklassningsmodellen har Livsmedelsverket tillsammans med leverantörerna av ärendehanteringssystem tagit fram en e-tjänst. Kostnaderna för e-tjänsten förväntas hamna i storleksordningen 75 tkr och kommer att påverka nämndens kostnader från och med 2023. E-tjänsten beskrivs mer ingående i avsnitt 3 *Effektivisering* och avsnitt 4 *Verksamhetsutveckling*.

Ekonomisk sammanställning, tkr

EKONOMISK SAMMANFATTNING, tkr				
Drift	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024 exkl. prisutv.	Plan 2025 exkl. prisutv.
Verksamhetens intäkter	5 700	6 000	6 000	6 000
Avgifter	5 610	5 900	5 900	5 900
Övriga intäkter	90	100	100	100
Verksamhetens kostnader	-14 550	-15 340	-15 340	-15 340
Personalkostnader	-10 545	-11 537	-11 537	-11 537
Lokalkostnader	-275	-303	-303	-303
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Köp av verksamhet	0	0	0	0

Övriga kostnader	-3 730	-3 500	-3 500	-3 500
Nettokostnad	-8 850	-9 340	-9 340	-9 340
Nettoinvesteringar	0	0	0	0

Ekonomisk sammanställning per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Budget 2023			Netto i procent (%)
	Kostnad	Intäkt	Netto	
Miljö- och Hälsoskyddsnämnden				
Nämnden	-920	0	-920	0
Miljö- och Hälsoskydd gemensamt	-500	0	-500	0
Tillsyn enl miljöbalken, miljöskydd	-6 660	3 516	-3 144	53 %
Tillsyn enl miljöbalken, hälsoskydd	-1 930	552	-1 378	29 %
Tillsyn enl livsmedelslagen	-3 481	1 144	-2 337	33 %
Försäljningstillsyn	-402	200	-202	50 %
Tillsyn enl alkohollagen	-1 447	588	-859	41 %
Summa	-15 340	6 000	-9 600	38 %

3 Effektivisering

Enligt antagen verksamhetsbudget för 2023 ska nämnden presentera effektiviseringar och hur man tar sig an dem motsvarande 204 tkr.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är i huvudsak en myndighetsnämnd vars tillsyns- och kontrolluppdrag regleras av aktuell lagstiftning. Nämnden har därför mycket små möjligheter att påverka omfattningen av sitt arbete. Ett sätt att effektivisera tillsyns- och kontrolluppdraget är att öka digitaliseringsgraden inom avdelningen. En ökad digitaliseringsgrad kan genomföras genom att öka andelen integrerade e-tjänster, ytterligare förbättra möjligheterna att tillämpa digital signatur och digital expediering, införa ersättningsskanning samt få möjlighet att ta del av digitalt arkiv. Nämnden planerar att införa ersättningsskanning och därmed övergå till digital hantering av handlingar under 2023.

Under 2023 planerar nämnden att införa en e-tjänst, kallad FörRätt som Livsmedelsverket har tagit fram tillsammans med leverantörerna av ärendehanteringssystem. E-tjänsten beskrivs även i *avsnitt 2, 4 och 14*. FörRätt förväntas inte medföra några effektiviseringar för nämnden under 2023 men effekten förväntas på längre sikt. Ytterligare effektiviseringsåtgärder såsom digital signatur, digital expediering och förenklade rutiner kring hur beslut utformas och delges måste tas fram i samband med att efterhandsdebitering

införs, även här förvänts mycket små effekter på kort sikt. Nämnden har idag e-tjänster men endast en är integrerad e-tjänst. Ytterligare integrerade e-tjänster behövs för att effektivisera hanteringen av inkommande ärenden. Denna utveckling måste ske i nära samverkan med kommunens digitaliseringsavdelning.

Effektiviseringar av det här slaget innebär att verksamhetssystem och digital utrustning behöver utvecklas, kompletteras och utökas vilket innebär ökade kostnader i form av direkta investeringar och nyttjandet av personella resurser i det initiala skedet.

Som ett led i den digitala utvecklingen med möjlighet till effektivisering och verksamhetsutveckling deltar miljö- och hälsoskyddsavdelningen i ett digitalt samarbets- och utvecklingsprojekt med andra kommuner inom ramen för Miljösamverkan Stockholm län och följer även andra digitala utvecklingsprojekt som pågår i landet.

4 Verksamhetsutveckling

Österåker har fattat beslut om en strategi för verksamhetsutveckling för kommunen. Strategin tar ett samlat grepp över de olika delområden som inryms inom kvalitetsutveckling och ska bidra till att säkra effektivitet och kvalitet i verksamheten samt ge nämnderna och förvaltningarna vägledning i hur olika utvecklingsinsatser ska prioriteras och drivas för att nå Österåkers vision 2040. I strategin för verksamhetsutveckling anges fem spår:

- Spår 1 – Möjliggörande ledarskap och engagerade medarbetare
- Spår 2 – Skapa värde med kundfokuserat arbetssätt
- Spår 3 – Ständiga förbättringar och innovation
- Spår 4 – Utveckla effektiva och värdeskapande processer
- Spår 5 – Fokus på fakta

Inom Miljö- och hälsoskyddsnämndens område pågår ett kontinuerligt arbete med att bibehålla och vidareutveckla både kvalitet och rättssäkerhet inom myndighetsområdet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inom flera områden kontakt med privatpersoner, organisationer och företag av alla storlekar och inom olika branscher. Vissa kontakter nämnden vid enstaka tillfällen, andra med längre mellanrum eller har regelbunden kontakt vid tillsyn och kontroll. Oavsett vilken grupp man tillhör ska man uppleva att tillstånd, tillsyn och kontroll hanteras professionellt och rättssäkert. Alla medarbetare ska tryggt, kompetent och professionellt bemöta kommuninvånare och företagare. För att Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska kunna leva upp till detta måste det ske ett ständigt arbete med vidareutveckling, utbildning och förbättringar. Under 2022 har miljö- och hälsoskyddsavdelningen därför tagit fram en handlingsplan med åtgärder att genomföra alternativt utredas.

Inom kommande budget- och planår kommer fokus läggas på att bemöta invånare och företagares önskemål om utökade och vidareutvecklade e-tjänster

och tillgång till information på webben. Det arbetet handlar bl.a. om att införa e-tjänsten FörRätt som Livsmedelsverket tillsammans med leverantörerna av ärendehanteringssystem tagit fram. FörRätt ska underlätta för livsmedelsverksamheter att lämna uppgifter till Miljö- och hälsoskyddsnämnden. E-tjänsten kommer att införas under 2023 och beskrivs även i avsnitt 2, 3 och 14. För att införa FörRätt krävs inköp av ny e-tjänstportal i nämndens ärendehanteringssystem och under året kommer nämnden även att utreda i vilken utsträckning den nya portalen kan underlätta införande av ytterligare integrerade e-tjänster. Integrerade e-tjänster beskrivs under avsnitt 3 *Effektivisering*.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden planerar att införa ersättningsskanning och därmed övergå till digital hantering av handlingar under 2023. I samband med att nämnden inför ersättningsskanning kommer nya processer tas fram samt dokumenthanteringsplanen och befintliga rutiner omarbetas och utvecklas för att anpassas till det förändrade arbetssättet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden arbetar med ständiga förbättringar beträffande texter i skrivelse och beslut och fortsätter även under 2023 arbetet med att skriva begriplig myndighetssvenska och rättssäkra, tydliga beslut.

Österåkers kommun ska för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur kommunen ska hantera extra ordinära händelser. Österåkers kommun ska ha god förmåga och beredskap att skyndsamt kunna agera vid och hantera konsekvenserna av samhällsstörningar (kriser) och extraordinära händelser, därigenom uppnås också grundläggande förmåga till civilt försvar, dvs. det arbete som bedrivs inom begreppen höjd beredskap och krig. Kommunstyrelsen har fått i uppdrag att säkerställa ett intensifierat och utökat arbete med fokus på den civila beredskapen med hänvisning till det säkerhetspolitiska läget. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer under 2023 arbeta med att utveckla Österåkers krisberedskap och civilt försvar inom ramen för nämndens område.

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Österåkers kommun under 2022 genomfört en granskning med syfte är att bedöma om Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriver en ändamålsenlig tillsynsverksamhet och säkerställer en tillräcklig intern kontroll vid hanteringen av tillsynsärenden. Granskningen har avsett sex olika revisionsfrågor och i två frågor uppfyller nämnden endast delvis de krav som ställs. Utifrån den genomförda granskningen är revisorernas samlade bedömning att Miljö- och hälsoskyddsnämnden delvis bedriver en ändamålsenlig tillsynsverksamhet och säkerställer en tillräcklig intern kontroll vid hanteringen av tillsynsärenden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer därför att under 2023:

- Se över arbetet med behovsutredning i syfte att ge en så heltäckande bild av verksamhetens faktiska behov och tillgängliga resurser och därigenom få ett bättre underlag för planering av verksamheten och prioritering av tillsynen.
- Se över hur eventuell tillsynsskuld från föregående år redovisas separat

i behovsutredningen för att synliggöra behov av tillfälliga resursförstärkningar skiljt från behovet av varaktiga tillsynsresurser.

- Säkerställa att behovsutredningarna innehåller en bedömning av konsekvenser av tillsyn som prioriteras bort. En alltför stor tillsynsskuld kan på sikt få negativa konsekvenser för verksamhetsutövarnas efterlevnad av lagen och i sin tur på miljön och människors hälsa.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden planerar att i januari besluta om en handlingsplan med åtgärder som säkerställer att nämnden bedriver en ändamålsenlig tillsynsverksamhet och säkerställer en tillräcklig intern kontroll vid hanteringen av tillsynsärenden.

5 Mål för verksamheten

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har nio resultatmål för 2023. Sex av dessa kopplar till kommunens övergripande miljömål och sju till kommunens utpekade strategiska områden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer under 2023 att arbeta med att inför 2024 ta fram resultatmål till Österåkers fyra nya övergripande mål:

- Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet
- Österåker har en robust och effektiv ekonomi
- Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här
- Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid

Miljö- och hälsoskyddsnämndens arbete syftar till att uppfylla de nationella målen inom nämndens tillsynsområde såsom Sveriges miljömål, de gemensamma målen för myndigheterna i livsmedelskedjan som beskrivs i den nationella kontrollplanen (NKP) och de nationella folkhälsomålen. Arbetet redovisas i tillsynsplaner för respektive område.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är i huvudsak en kontroll - och tillsynsmyndighet och nämndens övergripande mål skulle kunna beskrivas som att genom tillsyn- och kontroll verka för en god regelefterlevnad. Tillsynen och kontrollen kan aldrig gå längre eller ställa större krav än vad som följer av regler och beslut.

5.1 Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.

För många företag är den vanligast förekommande kontakten med kommunerna den kontakt man har genom tillstånd och tillsyn. Ett professionellt bemötande av hög kvalitet bidrar till att tillsynsarbetet kan fungera effektivt och med gott resultat.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen arbetar kontinuerligt med bemötandefrågor

och deltar även i de utbildningar som ordnas bland annat inom ramen för Miljösamverkan Stockholm län. Ett viktigt led i kontakterna med kommunens företagare är att delta i de näringslivsfrukostar om aktuella frågor som Österåkers kommun anordnar.

5.1.1 Kundnöjdhet inom miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt avseende serveringstillstånd ska vara hög.

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Livsmedelskontroll - Totalt, NKI	85	70	80	80	80	80
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Miljö- och hälsoskydd - Totalt, NKI	89	70	80	80	80	80
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Serveringstillstånd - Totalt, NKI	78	70	75	70	70	70

Fotnot: NKI redovisas på en skala 0 till 100, där 100 är högsta betyg. NKI 80 Mycket högt, 70-80 Högt, 62 - 69 Godkänt, 50 - 61 Lågt, 50 Mycket lågt.

Österåkers kommun ingår i Stockholm Business Alliance (SBA) enkätundersökning av Nöjd Kund Index (NKI). För Miljö- och hälsoskyddsnämnden mäts NKI hos företag där tillsyn och kontroll har genomförts, privatpersoner omfattas inte.

Beslutade ärenden samt utförd tillsyn rapporteras månadsvis till SBA som därefter skickar ut en enkät till berörda företag. Det sammanställda resultatet redovisas i april året efter rapporteringsåret. Från och med 2021 har redovisningsmetoden ändrats och resultatet redovisas i verksamhetsplanen under samma år som mätningen har genomförts.

Nämndens ambition är uppfylla minst målnivån högt. Målnivån för miljö- och hälsoskydd och livsmedel har höjts till mycket högt inför 2023 då resultatet 2021 visar ett mycket högt NKI. Det är endast ett litet antal enkätsvar som ligger till grund för resultatet och enstaka negativa svar kan därför ge stort utslag och resultaten variera mellan åren.

Målet kopplar till det strategiska området Kvalitet.

För att ytterligare stärka nämndens kvalitetsarbete har miljö- och hälsoskyddsavdelning interna kvalitetsmål för verksamhetsutveckling.

5.2 Österåker ska ha en ekonomi i balans

5.2.1 Miljö- och Hälsoskyddsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Ingen negativ avvikelse i jämförelse med budget	0	0	500	0	0	0

Miljö- och Hälsoskyddsnämndens del inom samhällsbyggnadsförvaltningen ska redovisa en ekonomi i balans.

5.3 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

Människor tillbringar en stor del av sina liv inomhus. Sambanden mellan inomhusmiljön och hälsan är komplexa och många olika faktorer samverkar beträffande hur inomhusmiljön påverkar hälsan. Inomhusmiljön påverkas också av byggnadens utformning, installationer, byggnadsmaterial och av hur den används och underhålls. Viktiga faktorer är luftens innehåll av partiklar, mögelsporer, och kemiska ämnen som vi andas in, störande buller, för låg eller hög temperatur. Hur vi upplever inomhusmiljön skiljer sig åt mellan olika människor och påverkas av till exempel känslighet, ålder, livsstil, kön och eventuell sjukdom. Barn och ungdomar är en känslig målgrupp och tillsyn av skolor och förskolor är därför ett mycket viktigt tillsynsområde.

5.3.1 Tillsyn i skolor och förskolor utförs med syfte att uppnå en god miljö

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Andel av skolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	100 %	0 %	0 %	100 %	0 %	100 %
Andel av förskolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	0 %	100 %	100%	0 %	100 %	0 %

Miljö- och hälsoskyddsnämnden genomför tillsyn på skolor och förskolor vartannat år. Under 2023 planeras tillsyn på samtliga skolor.

Målet kopplar till miljömålet God bebyggd miljö och det strategiska området Hållbar framtid.

5.4 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning

Människor tillbringar en stor del av sina liv inomhus. För många äldre och personer med funktionsnedsättning gäller detta i mycket stor utsträckning. Dessa personer tillhör dessutom en känslig målgrupp och inomhusmiljön och andra faktorer kopplade till boendemiljön kan därför få stor betydelse för hälsan. Viktiga faktorer är luftens innehåll av partiklar, mögelsporer, och kemiska ämnen som vi andas in, störande buller, för låg eller hög temperatur och risk för legionella i varmvatten. Tillsyn av boenden för äldre och personer med funktionsnedsättning är därför ett mycket viktigt tillsynsområde.

5.4.1 Tillsyn i äldreboenden och gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning ska utföras med syfte att uppnå en god miljö

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Andel av äldreboenden där MHN har genomfört tillsyn	100 %	0 %	0 %	0 %	100 %	0 %
Andel av gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning där MHN har genomfört tillsyn	0 %	70 %	100 %	0 %	0 %	0 %

Tillsyn av äldreboenden genomförs vart tredje år och tillsyn av gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning genomförs vart femte år. Tillsynen inom målet påverkades av Coronapandemin vilket ledde till att av den planerade tillsynen av äldreboenden och gruppboendestäder måste flyttas. När mål för 2022 antogs planerade Miljö- och hälsoskyddsnämnden för att delar av tillsynen av gruppboendestäder skulle kunna genomföras under 2021. Det visade sig inte vara möjligt, all tillsyn flyttades till 2022.

Målet kopplar till miljömålet God bebyggd miljö.

5.5 Österåker ska ha en trygg miljö

Österåkers kommun ska vara en attraktiv kommun, en plats där människor ska kunna känna sig trygga och trivas. Det gäller såväl alla som bor och verkar här, som alla besökare och fritidsboende. I Österåker ska alkoholserving ske på ett ansvarsfullt och seriöst sätt, där hänsyn tas till människors hälsa och trygghet.

5.5.1 Tillsyn utförs i syfte att förhindra ordningsstörningar eller överservering på eller i anslutning till serveringsställen

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Antal genomförda kvällstillsynstillfällen	7	3	5	4	4	4

Tillsyn utförs kvälls- och nattetid på serveringsställen som har sena öppettider. Det innebär tillsyn efter kl. 21.00 och/eller tillsyn i samband med stängning. Målnivån har ändrats till fyra tillfällen från och med 2023.

Målet kopplar till det strategiska området Trygghet.

5.6 Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka

I Österåker har cirka 5 500 fastigheter vatten- och avloppsförsörjningen löst genom anläggningar på den egna fastigheten eller i samarbete med grannfastigheten. Små anläggningar för enskilt bruk är en förutsättning för bebyggelse utanför det allmänna verksamhetsområdet. God kvalitet av både grundvatten och vattnet i våra sjöar och vattendrag är därför av största vikt för dessa fastigheter.

Miljö kvalitetsnormen är målet med arbetet för varje vattenförekomst.

Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå minst miljö kvalitetsnormen god ekologisk samt kemisk status och att inga vatten får försämrats. Vattenförekomsten får alltså inte påverkas negativt av avlopp eller andra verksamheter.

5.6.1 Öka andelen godkända enskilda avlopp genom att utföra tillsyn

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Antal fastigheter med enskilt avlopp där MHN har genomfört tillsyn	200	200	200	200	200	200

Avloppsanläggningar med otillräcklig teknik eller som inte fungerar är en källa till spridning av bakterier och miljöfarliga ämnen med risk för människors hälsa och miljön. Bristfälliga avloppsanläggningar kan även bidra till övergödningen av våra sjöar, vattendrag och kustvatten. Tillsynen av små avlopp är ett viktigt led i Österåkers arbete med att uppnå god status i våra sjöar, havsvikar och vattendrag. Nämndens målformulering för detta mål har ändrats något inför 2023 för att bättre anpassas till de nya miljömålen.

Målet kopplar till miljömålet Rent vatten och det strategiska området Hållbar framtid.

5.6.2 Öka andelen enskilda grundvattentäkter med god kvalitet

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Antal analyser av brunnsvatten som genomförts	419	400	350	400	400	400

Nämndens målformulering för detta mål har ändrats något inför 2023 för att bättre anpassas till de nya miljömålen.

Målet kopplar till miljömålet Rent vatten och det strategiska området Hållbar framtid.

5.6.3 Minska den negativa påverkan av näringsläckage i vattenmiljön

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Antal gödselanläggningar och gödselhantering där MHN genomfört tillsyn				4	5	5

Gödselanläggningar och gödselhantering som inte fungerar är en källa till spridning av bakterier och övergödande ämnen med risk för människors hälsa och miljön. Bristfällig gödselhantering kan även bidra till övergödningen av våra sjöar, vattendrag och kustvatten. Tillsynen ett viktigt led i Österåkers arbete med att uppnå god status i våra sjöar, havsvikar och vattendrag. Detta mål är nytt för 2023.

Målet kopplar till miljömålet Rent vatten och det strategiska området Hållbar framtid.

5.7 Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar

Österåker växer och det är viktigt att kommunens utveckling sker långsiktigt hållbart. Flera av Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsområden bidrar till förbättrad miljö och ekologisk hållbarhet. I ett skede med stor exploatering är tillsyn av förorenade områden i exploateringskedet av största vikt och för att människor ska kunna bo och leva utan risk för hälsa och miljön behövs tillsyn och åtgärder även inom befintliga områden.

5.7.1 Negativ påverkan på människors hälsa och miljö från förorenade områden ska minska

Resultatindikatorer	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Antal förorenade områden eller byggnader där undersökning eller åtgärder har skett	20	20	20	20	20	20

Nämnden målformulering för detta mål har ändrats något inför 2023 för att bättre anpassas till de nya miljömålen.

Målet kopplar till miljömålet God bebyggd miljö och det strategiska området Hållbar framtid.

6 Strategiska nyckeltal för ekonomi, kvalitet och volym

Som ett led i miljö- och hälsoskyddsavdelningens kvalitetsförbättrande arbete utvecklar och kvalitetssäkrar avdelningen kontinuerligt rutiner och följer upp avvikelser från rutiner eller andra kvalitetsbrister. Syftet med uppföljningen är att förbättra eller skapa rutiner som medför förbättrad rättssäkerhet och service gentemot kommuninvånare och verksamhetsutövare. Resultatet av mätningarna av Nöjd Kund Index (NKI) redovisas i avsnitt 5. *Mål för verksamhetsutveckling.*

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen deltar även i den nyckeltalsredovisning som sker inom Miljösamverkan Stockholm län. Förutom dessa kvalitetsmätningar mäter Miljö- och hälsoskyddsnämnden även handläggningstiden av kompletta ärenden avseende serveringstillstånd. Handläggningstiden redovisas som ett strategiskt nyckeltal. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har även mätt handläggningstiden för tillstånd för enskilda avlopp men väljer att ta bort detta nyckeltal inför 2023 då målet sedan lång tid når över 90% och omständigheterna som bidrar till att förlänga handläggningstiden i mycket liten utsträckning går att påverka.

Förutom kvalitetsnyckeltalet har nämnden ett antal nyckeltal för att över tid kunna följa trender och volymförändringar. För att nämnden ska kunna utföra sitt tillsyns- och kontrolluppdrag behöver kompetens och resurser anpassas till aktuella omständigheter och tillsynsbehov.

6.1 Strategiska nyckeltal

6.1.1 Miljöskydd

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Prestation/volym	Tillstånd små avlopp	156	174	120	120	120	120
	Beslut om värmepump	50	67	85	50	50	50
	Beslut om kompostering av matavfall, slam och latrin	49	25	30	30	30	30
	Beslut om vattenverksamhet	34	20	20	20	20	20

För små avlopp sänks prognosen 2022 och budget 2023 från 140 till 120 stycken då en kraftig minskning av antalet ansökningar har skett under första halvåret 2022. För Beslut om värmepump höjs prognosen 2022 från 60 till 85 då en kraftig ökning av ärenden har setts under 2022.

6.1.2 Hälsoskydd

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Prestation/volym	Beslut om dricksvattentäkt (grundvatten)	20	16	20	20	20	20
	Klagomål inom miljöbalkens område	87	112	80	70	70	70

Budget för beslut om anmälan om dricksvattentäkter höjs något från 10 till 20 då antalet ärenden tycks ha stabiliserats kring 20 stycken per år.

Antalet klagomål inom miljöbalkens område höjs från 60 till 70 inför 2023 då klagomålen fortsätter att öka.

6.1.3 Livsmedel

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Prestation/volym	Registreringar av livsmedelslokal	48	44	40	40	40	40

6.1.4 Serveringstillstånd

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
-------------	-----------	-------------	-------------	--------------	-------------	-------------	-------------

Typ av mått	Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Prognos 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Kvalitet	Handläggningstid serveringstillstånd inom 2 månader, %	89%	100%	100%	100%	100%	100%
	Beslut om serveringstillstånd	19	22	15	20	25	25

Under 2022 ses en minskning av antalet ansökningar serveringstillstånd därför sänker nämnden budgetnivån inför 2023.

7 Plan för konkurrensprövning

Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet består av myndighetsutövning som inte är möjlig att låta utmana. Någon plan för konkurrensutsättning är därmed inte aktuell.

8 Program för uppföljning och insyn

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag består av myndighetsutövning som inte är möjlig att överlåta på privata utförare. Något program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare på uppdrag från kommunen är därmed inte aktuellt.

9 Lokalförsörjning för nämndens verksamheter

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har i dagsläget ändamålsenliga lokaler. En utökning av personalstyrkan kan innebära att ytterligare arbetsplatser behöver iordningställas inom befintliga ytor.

Under Coronapandemin har tillsyn och kontroll i stor omfattning utförts på distans genom digitala möten o dyl. Både Livsmedelsverket och SKR har annonserat att tillsyn och kontroll på distans förväntas fortgå om dock i mindre omfattning. Redan innan pandemin genomfördes utbildningar digitalt och digitala utbildningar och konferenser förväntas öka även framöver. Behovet av avskilda utrymmen för digitala möten och utbildningar har därför ökat. Inom samhällsbyggnadsförvaltningen pågår en översyn av lokalerna bland annat med syfte att skapa lokaler för digitala möten.

10 Peng, taxor och avgifter

Kommunfullmäktige fattade 21 november 2022 beslut om budget för år 2023 samt verksamhetsplan 2023-2025 inklusive taxor för 2023. Taxorna följer det förslag som Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade 30 augusti 2022.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har, med stöd av de riktlinjer som Sveriges kommuner och regioner har tagit fram, inför 2023, gjort en översyn av nämndens timtaxor för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område och för kontroll inom livsmedelsområdet. Nämnden har beslutat att timtaxorna ska uppräknas för att nämnden ska uppfylla intäktsramen. Uppräkningen följer Prisindex kommunal verksamhet (PKV) den 25 augusti 2022. PKV 25 augusti har beräknats till 5,8%. En uppräkning med 5,8% innebär att timtaxan för tillsyn inom miljöbalkens område höjs med 76 kr till 1391 kr och att timtaxan inom livsmedels- och foderområdet höjs med 78 kr till 1433 kr.

Timtaxan för tillsyn inom miljöbalkens område berör även Miljö- och hälsoskyddsnämndens taxor för tillsyn enligt **strålskyddslagen**, och tillsyn enligt **lagen om sprängämnesprekursorer**.

Timtaxan inom livsmedelskontrollområdet omfattar även **taxan för tillsyn över lag om foder och animaliska biprodukter, taxan för tillsyn över folköl, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter och vissa receptfria läkemedel och alkohollagen** i de fall timtaxa tillämpas inom området.

Även avgifterna inom **serveringstillståndsområdet** räknas inför 2023 upp med PKV 5,8%.

Taxa för tillsyn över folköl, tobak och liknande produkter och vissa receptfria läkemedel har utökats och omfattar 2023 även tobaksfria nikotinprodukter. Lagen om tobaksfria nikotinprodukter trädde i kraft 1 augusti 2022.

Inom **livsmedelskontrollområdet** pågår arbetet med att anpassa svensk lagstiftning till EU-förordningen om offentlig kontroll, EG 2017/625. Ändringarna i svensk lagstiftning berör bland annat efterhandsdebitering som obligatoriskt avgiftssystem, efterhandsdebitering ska införas senast från och 1 januari 2024. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anpassade taxan inom livsmedelsområdet till de nya reglerna från och med 2022. Den nya taxan medger förskottsavgifter under en övergångstid som längst till och med utgången av 2023. Miljö- och hälsoskyddsnämnden inför efterhandsdebitering genom en succesiv övergång och taxan tar höjd för parallella avgiftssystem under övergångstiden. Den successiva övergången underlättar nämndens planering och genomförande genom en möjlighet att sammanlänka beslut om ny riskklassning utifrån en ny riskklassningsmodell och införandet av efterhandsdebitering.

Inom **miljöbalkens område** införde Miljö- och hälsoskyddsnämnden en ny modell för taxa 2022. Den nya taxan är behovsstyrd och fokuserar på övergripande processer och tillvägagångssätt. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen ingår i ett samarbete inom Miljösamverkan

Stockholms län (MSL) där taxefunderlaget från SKR har analyserats och i viss mån anpassats och omarbetas. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har därefter anpassat taxeförslaget till Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Österåkers verksamhet. Erfarenheten av taxan hittills är goda men några justeringar behöver göras inför 2023.

I **taxebilaga 1** har formuleringen avseende avgiften vid tillsyn av enskilda avlopp förtydligats. Även avgiften om ansökan om särskilt tillstånd till yrkesmässig användning av växtskyddsmedel har förtydligats och ansökan om dispens från förbudet att använda växtskyddsmedel omfattar fortsättningsvis fler områden bland annat tomtmark för bostadshus eller på krukväxter i hemträdgårdsmiljö. Möjligheten att ta ut avgift vid marknadskontroll i fråga om kosmetiska produkter är ny. Dessutom har vissa redaktionella ändringar, förtydliganden och uppdateringar av laghänvisningar gjorts.

I **taxebilaga 2** har uppdateringar gjorts med anledning av ändringar i laghänvisningar och ändringar i miljöprövningsförordningen.

I juni 2022 sade Riksdagen ja till regeringens förslag om anpassningar till **EU:s marknadskontrollförordning**. Det återstår ännu vissa frågor kring hur tillsynen ska finansiera främst inom kemikalieområdet. Ytterligare ändringar i miljöbalkstaxan eller ny taxa för tillsynen med stöd av **EU:s marknadskontrollförordning** kan därför bli aktuellt.

11 Riktade bidrag

Några riktade bidrag förväntas inte inför 2023. Normalt erhåller Miljö- och hälsoskyddsnämnden inga statliga bidrag för sin löpande verksamhet. Under 2021 och 2022 har bidrag för genomförandet av extra tillsyn med stöd av Lagen om tillfälliga smittskyddsfrågor på serveringsställen erhållits via Kammarkollegiet.

12 Intern kontroll

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljningsansvarig (funktion)
Central 1: Förvaltningen har rutiner som säkerställer att internkontrollplaner upprättas på verksamhetsområdesnivå, avdelningsnivå och/eller enhetsnivå, i enlighet med kommunens policy och riktlinjer för intern kontroll			

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljningsansvarig (funktion)
Central 2: Medarbetare på förvaltningen har god kännedom om gällande rutinerna för distansarbete i Österåkers kommun och förvaltningen följer upp att dessa rutiner efterlevs			
Central 3: Förvaltningen följer de rutiner som finns för preboarding, introduktion av nyanställda och avslut av anställning			
MHN 1: Kontroll av att delegationsbeslut har fattats med stöd av delegationsordningen	Inför nämnd, totalt 8 ggr per år	Egen kontroll	Registrator
MHN 2: Kontroll av att delegationsbeslut har redovisas till Miljö- och hälsoskydds nämnden	Inför nämnd, totalt 8 ggr per år	Egen kontroll	Registrator
MHN 3: Genomförd utbildning inom ämnet mutor, jäv respektive korruption gentemot samtliga anställda inom miljö- och hälsoskyddsavdelningen	En gång per år	Intern utbildning	Miljö- och hälsoskyddschef
MHN 4: Kontroll av att handläggning av anmälan om miljöfarlig verksamhet sker enligt rutin	En gång per år	Kontroll av 3 slumpmässigt utvalda beslut	Samordnare, miljöbalken
MHN 5: Implementering av rutiner som säkerställer att internkontrollplaner upprättas på miljö- och hälsoskyddsavdelningen i enlighet med kommunens policy och riktlinjer för intern kontroll	Två gånger per år, vid delår och bokslut.	Egen kontroll	Miljö- och hälsoskyddschef
MHN 6: Medarbetare på miljö- och hälsoskyddsavdelningen har god kännedom om gällande rutiner för distansarbete i Österåkers kommun och Miljö- och hälsoskydds nämnden följer upp att dessa rutiner efterlevs	Två gånger per år, vid delår och bokslut.	Egen undersökning	Miljö- och hälsoskyddschef

Kontrollmoment	Periodicitet	Metod (internkontroll)	Uppföljningsansvarig (funktion)
MHN 7: Miljö- och hälsoskyddsavdelningen följer de rutiner som finns för preboarding, introduktion av nyanställda och avslut av anställning	Två gånger per år, vid delår och bokslut.	Egen kontroll när nyanställning eller avslut av anställning skett	Miljö- och hälsoskyddschef

Miljö- och hälsoskyddsnämndens kontrollmoment MHN1 och MHN2 har funnits under lång tid och kvarstår även 2023 eftersom en mycket stor del av nämndens beslut fattas på delegation. Kontrollmomenten MHN3 kvarstår även det och var tidigare ett gemensamt kontrollmoment för samhällsbyggnadsförvaltningen. MHN4 är nytt för 2023. Kontrollmomenten MHN5- MHN7 är Miljö- och hälsoskyddsnämndens anpassningar av kommunens centrala kontrollmoment.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen rapporterar större avvikelser till Miljö- och hälsoskyddsnämnden för övrigt sker redovisning i samband med verksamhetsberättelse.

13 Förändringar i förhållande till föregående budget

Nettokostnadsramen för 2023 uppgår till -9 340 tkr, vilket är en ökning om 0,5 mnkr jämfört med 2022. Det kan främst härledas till en generell indexuppräkningsökning om 2,9 procent, effektivisering om 1,4 procent (0,204 mnkr), samt volymökning för ny tjänst.

Intäkterna uppgår till 6 000 tkr och bruttokostnaderna till -15 340 tkr. På intäktsidan har en indexuppräkningsökning om 144 tkr gjorts till följd av justeringar av taxor. Bruttokostnadsramen har justerats upp med 1 196 tkr genom volymförändring (700 tkr) respektive indexuppräkningsökning (422 tkr) samt en justering av overhead (204 tkr).

14 Framåtblick

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har i stor omfattning påverkats av Coronapandemin och kommer även framöver att tillämpa och förhålla sig till erfarenheter från pandemin. Distansarbetet tillämpas i högre omfattning i dag och förväntas fortsätta, tillsyn och kontroll på distans förväntas även i fortsättningen om dock i mindre omfattning än under den tid pandemins restriktioner tillämpades. Den ökning av klagomålen och nedskräpning som märktes under pandemin tycks ännu kvarstå och kan beror på att fler arbetar hemifrån och att intresset för att vistas i naturen i närområdet har ökat.

Livsmedelsverket har tagit fram en **ny modell för riskklassning av livsmedelsföretag**. Modellen ska tillämpas från och med 2024. Den nya modellen för riskklassning av livsmedelsföretag samt efterhandsdebitering av livsmedelskontrollavgifterna som beskrivs under *avsnitt 2 Ekonomisk sammanställning* innebär förändrade prioriteringar av livsmedelskontrollen, förändrade arbetssätt och delvis nya sätt att planera kontrollverksamheten. Modellen medför även att det kommer att bli svårare att bedöma och budgetera intäkter och kostnader för livsmedelskontrollen. På sikt kan det leda till att den oplanerade kontrollen underfinansieras och att tillräcklig personella resurser saknas.

Under 2023 behöver resurser prioriteras för utbildning av personal, implementering av efterhandsdebitering, förändrade arbetssätt och delvis nya sätt att planera kontrollverksamheten. Resurser behöver även prioriteras för att omklassa samtliga livsmedelsanläggningar enligt den nya modellen samt för att fatta beslut om nya provtagningsprogram för dricksvattenanläggningar då nytt regelverk för dricksvatten träder i kraft 2023. Uppgifter kommer att behöva inhämtas från livsmedelsföretagen inför omklassningen. Livsmedelsverket har tillsammans med leverantörerna av ärendehanteringssystem tagit fram en e-tjänst, kallad FörRätt, som kan användas av både kommuner och företag. Se även avsnitt 2, 3 och 4.

Den **nya livsmedelskontrollmodellen** innebär att Miljö- och hälsoskyddsnämnden måste genomföra en översyn av att tillräckliga resurser för ordinarie kontroller och för uppföljande kontroller, händelsestyrda kontroller och annan offentlig verksamhet där till exempel rådgivning till företagare ingår. Den nya modellen innebär att de flesta livsmedelsanläggningar tilldelas mindre kontrolltid än i dag. I jämförelse med nuvarande modell innebär det att den tid som planeras för ordinarie kontroller bli förhållandevis mindre och tiden för oplanerad kontroll mm behövas ökas.

Livsmedelsverket har tagit fram en **ny modell för att följa upp och granska hur väl den svenska livsmedelskontrollen uppfyller lagstiftningen och dess syften**. Den nya uppföljningsmodellen införs 2024 när den nya riskklassningsmodellen införs. I den nuvarande rapportering till livsmedelsverket är det möjligt att se vilka punkter som ger avvikelser vid planerad eller händelsestyrd kontroll (t.ex. klagomål), och om samma punkter följs upp vid uppföljande kontroll, men det är inte möjligt att se kopplingen mellan avvikelserna och uppföljningen. Från och med 2024 kommer avvikelser istället att rapporteras med avvikelse-ID, som följer med till den uppföljande kontrollen. Det ger Livsmedelsverket möjlighet att analysera om avvikelser följs upp och släcks. Avvikelsens ID kommer också att kopplas till myndighetsåtgärder såsom förbud, föreläggande etcetera.

I takt med att Österåker växer förväntas fler **skolor, förskolor, livsmedelsanläggningar** och andra verksamheter där nämnden utövar tillsyn och kontroll att starta i kommunen vilket bedöms medföra att behovet av resurser för tillsyn och kontroll inom detta område kommer att öka.

Sedan tillståndsplikt infördes för försäljning av **tobak och liknande**

produkter har mer resurser behövt avsättas för den årligt återkommande tillsynen på de företag som säljer tobaksvaror. Inom området kommer nya produkter som bland annat så kallade "Heat not burn" produkter och vitt snus och omfattningen av tillsyn och kontroll förväntas öka framöver.

Även området **tillsyn av rökfria miljöer** har utökats. Tillsyn av rökfria miljöer kan inte avgiftsbeläggas varför en satsning på sådan tillsyn kan kräva utökad utrymme i budget för att inte ta utrymme från övrig verksamhet.

Naturvårdsverket och Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att utreda och föreslå åtgärder för att **motverka och förebygga smittspridning av legionellabakterier** från kyltorn och för att underlätta smittspårning vid utbrott. Myndigheterna föreslår att en anmälningsskyldighet införs i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Målet med förslaget är en minskad risk för fall och utbrott av legionellasmitta orsakade av kyltorn. En anmälningsskyldighet medför också skärpta krav på egenkontroll för verksamhetsutövaren. För att kommunerna även ska få kännedom om kyltorn inom tillståndsskyldiga verksamheter föreslås att verksamheterna, via de årliga miljörapporterna (NFS 2016:8) ska rapportera till tillsynsmyndigheten om de har kyltorn. I dagsläget känner inte nämnden till hur förslaget kommer att påverka nämndens resurser för tillsyn.

I betänkandet SOU 2018:34 **Vägar till hållbara vattentjänster** förslogs åtgärder och regler som berörde små avloppsanläggningar. Riksdagen sade i juni 2022 nej till en lagändring om små enskilda avloppsanläggningar. Regeringen får inte rätt att besluta om nya föreskrifter om kontroll av anläggningarna. Riksdagen anser att det finns en risk för att nya föreskrifterna skulle kunna medföra omotiverade kostnader för fastighetsägare som inte vägs upp av en motsvarande positiv nytta för miljön. Det är i dagsläget inte känt om Regeringen och Havs- och vattenmyndigheten på annat sätt kommer att öka kraven på kommunerna beträffande tillsyn och rapportering av tillsyn och status på små avloppsanläggningar.

EU:s ramdirektiv om avfall har införlivats i Svensk lagstiftning. För Miljö- och hälsoskyddsnämnden innebär de ändrade reglerna förändringarna och utökningar av tillsynen av avfallshantering.

För att nå **miljökvalitetsnormerna för kommunens sjöar och vattendrag** behöver Miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätta att prioritera tillsyn och provtagning inom miljöövervakning i de sjöar och vattendrag som har sämst status tills åtgärder gjorts och Miljökvalitetsnormen uppnåtts. Provtagningar och utvärderingar av vattenkvaliteten bör hanteras i samarbete mellan Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Kommunstyrelsen (strategiska planeringsavdelningen) arbete inom ramen för det lokala åtgärdsprogrammet (LÅP) för recipienter som inte uppnår god miljöstatus.

I juni 2022 sade Riksdagen ja till regeringens förslag om anpassningar till EU:s **marknadskontrollförordning**. Anpassningar har gjorts till svensk lag och lagändringarna gäller från och med 16 juli 2022. Ändringarna berör bland annat tillsynen inom miljöbalkens område, främst beträffande kontroll av

distributörer, märkning, förbjudna ämnen, barnsäkerhet, batteridirektivet och märkning av plast. Det är ännu inte helt klargjort hur tillsynen kan bedrivas och hur den ska finansieras.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer att behöva utreda om upphandling av nytt ärendehanteringssystem ska genomföras. Om ett nytt ärendehanteringssystem införs behöver tid avsättas för registervård. Inför ett sådant projekt behöver både personella och ekonomiska resurser avsättas.

15 Övergripande bilagor

15.1 Ekonomiska bilagor

Bruttokostnader

Verksamhetsområde	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändring från år 2022				Totalt
				Volymförändring	Indexuppräknig	Kostnadsminskning	Övrigt	
Nämnden	-677	-900	-920	-20	0	0	0	-20
Miljö och Hälsoskydd	-785	-577	-500	77	0	0	0	77
Tillsyn Miljöskydd	-7 315	-6 592	-6 660	-10	-58	0	0	-68
Tillsyn Hälsoskydd	-1 690	-1 718	-1 930	-212	0	0	0	-212
Tillsyn Livsmedelslagen	-2 977	-3 219	-3 481	0	-262	0	0	-262
Försäljningstillsyn	-461	-443	-402	41	0	0	0	41
Tillsyn Alkoholagen	-963	-1 101	-1 447	-244	-102	0	0	-346
Summa Totalt	-14 868	-14 550	-15 340	-368	-422	0	0	-790

Intäkter

Verksamhetsområde	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Förändring från år 2022				Totalt
				Volymförändring	Indexuppräknig	Kostnadsminskning	Övrigt	
Nämnden	0	0	0	0	0	0	0	0
Miljö- och Hälsoskydd	0	0	0	0	0	0	0	0

Verksamhetsområde				Förändring från år 2022				
Tillsyn Miljöskydd	4 294	3 304	3 516	196	16	0	0	212
Tillsyn Hälsoskydd	706	525	552	0	27	0	0	27
Tillsyn Livsmedelslagen	1 255	1 090	1 144	4	50	0	0	54
Försäljningstillsyn	241	190	200	0	10	0	0	10
Tillsyn Alkoholagen	0	561	588	0	27	0	0	27
Summa intäkter	6 496	5 670	6 000	200	130	0	0	330

Anslag

Verksamhetsområde				Förändring från år 2022				
Kostnads- och intäktslag	Utfall 2021	Budget 2022	Budget 2023	Volym- förändring	Index- uppräknig	Kostnads- minskning	Övrigt	Totalt
Avgifter	6 173	5 580	5 900	200	120	0	0	320
Övriga intäkter	323	90	100	0	10	0	0	10
Summa intäkter	6 496	5 670	6 000	200	130	0	0	330
Personalkostnader	-10 687	-10 571	-11 537	-544	-422	0	0	-966
Lokalkostnader	-283	-275	-303	0	-28	0	0	-28
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0	0	0	0
Köp av verksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-3 898	-3 704	-3 500	0	204	0	0	204
Verksamhetens nettokostnader	-8 372	-8 850	-9 340	-544	-246	0	0	-790

Driftbudget 3 år

Verksamhetsområde	Utfall 2021			Budget 2022			Budget 2023		
Driftbudget	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto

Verksamhetsområde	Utfall 2021			Budget 2022			Budget 2023		
Nämnden	-677	0	-677	-900	0	-900	-920	0	-920
Miljö- och Hälsoskydd	-785	0	-785	-577	0	-577	-500	0	-500
Tillsyn Miljöskydd	-7 315	4 295	-3 020	-6 592	3 334	-3 258	-6 660	3 516	-3 144
Tillsyn Hälsoskydd	-1 690	706	-984	-1 718	525	-1 193	-1 930	552	-1 378
Tillsyn Livsmedelslagen	-2 977	1 255	-1 722	-3 219	1 090	-2 129	-3 481	1 144	-2 337
Försäljningstillsyn	-461	241	220	-443	190	-253	-402	200	-202
Tillsyn Alkohollagen	-964	0	-964	-1 101	561	-540	-1 447	588	-859
Summa Totalt	-14 868	6 497	8 371	-14 550	5 700	-8 850	-15 340	6 000	-9 340

Driftbudget 3 år fort.

Verksamhetsområde	Plan 2024 exkl prisutv			Plan 2025 exkl prisutv		
Driftbudget	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto
Nämnden	-920	0	-920	-920	0	-920
Miljö- och Hälsoskydd	-500	0	-500	-500	0	-500
Tillsyn Miljöskydd	-6 660	3 516	-3 144	-6 660	3 516	-3 144
Tillsyn Hälsoskydd	-1 930	552	-1 378	-1 930	552	-1 378
Tillsyn Livsmedelslagen	-3 481	1 144	-2 337	-3 481	1 144	-2 337
Försäljningstillsyn	-402	200	-202	-402	200	-202
Tillsyn Alkohollagen	-1 447	588	-859	-1 447	588	-859
Summa Totalt	-15 340	6 000	-9 340	-15 340	6 000	-9 340

15.2 Bilagor peng, taxor och avgifter

15.2.1 Pengbilaga

Pengbilaga

Pengrelaterade verksamheter	Förändring 2022-2023				
	Budget 2022	Budget 2023	Belopp	Procent (%)	Kommentar

Denna bilaga är inte aktuell för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

15.2.2 Taxor och avgifter

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Förändring 2022-2023				
	Budget 2022	Budget 2023	Belopp	Procent (%)	Kommentar
Timtaxa för taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område samt för taxa för tillsyn enligt strålskyddslagen och taxa för tillsyn enligt lag om sprängämnesprekursorer	1 315	1 391	76	5,8	PKV, 20220825
Timtaxa för taxa för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet, ekologisk produktion och material i kontakt med livsmedel samt för taxa för kontroll av animaliska biprodukter, taxa för tillsyn över folköl, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter och vissa receptfria läkemedel och taxa för serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen	1 355	1 433	78	5,8	PKV, 20220825

Taxor och avgifter			Förändring 2022-2023		

Miljö- och hälsoskyddsnämndens taxor bifogas i sin helhet

Merparten av Miljö- och hälsoskyddsnämndens taxor är konstruerade så att den aktuella avgiften räknas fram med en av taxan given timfaktor som multipliceras med en för taxan fastställt timavgift. Timfaktorn kan vara en för tillsynen fastställd tid eller bestå av löpande räknad tid för tillsynen. Av respektive taxa framgår hur aktuell tid och avgift beräknas.

Taxan för serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen består i huvudsak av fastställda avgifter för de olika tillstånden och för den årliga tillsynen.

15.3 Riktade bidrag

Typ av bidrag	Källa	Utfall 2021	Budget 2022	Prognos 2022	Budget 2023	Syfte med bidraget
Bidrag Tillsyn	Kammarkollegiet	76	0	46	0	

15.4 Mål för verksamhetsutveckling

15.4.1 Nämndsmål

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och	Kundnöjdhet inom miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt avseende serveringstillstånd	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Livsmedelskontroll - Totalt, NKI	79	85	70	80	80	80	80

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
ett gott bemötande i all kommunal service.	ska vara hög.	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Miljö- och hälsoskydd - Totalt, NKI	71	89	70	80	80	80	80
		Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Serveringstillstånd - Totalt, NKI	72	78	70	75	70	70	70
Österåker ska ha en ekonomi i balans	Miljö- och Hälsoskyddsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans	Ingen negativ avvikelse i jämförelse med budget	0	0	0	500	0	0	0
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	Tillsyn i skolor och förskolor utförs med syfte att uppnå en god miljö	Andel av skolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	0 %	100 %	0 %	0 %	100 %	0 %	100 %
		Andel av förskolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	100 %	0 %	100 %	100 %	0 %	100 %	0 %
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Tillsyn i äldreboenden och gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning ska utföras med syfte att uppnå en god miljö	Andel av äldreboenden där MHN har genomfört tillsyn	0 %	100 %	0 %	0 %	0 %	100 %	0 %
		Andel av gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning där MHN har genomfört tillsyn	0 %	0 %	70 %	100 %	0 %	0 %	0 %

Inriktningsmål	Nämndsmål/resultatmål	Resultatindikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Prognos 2022	Mål 2023	Mål 2024	Mål 2025
Österåker ska ha en trygg miljö	Tillsyn utförs i syfte att förhindra ordningsstörningar eller överservering på eller i anslutning till serveringsställen	Antal genomförda kvällstillsynstillfällen	7	7	3	5	4	4	4
Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka	Öka andelen godkända enskilda avlopp genom att utföra tillsyn	Antal fastigheter med enskilt avlopp där MHN har genomfört tillsyn	208	200	200	200	200	200	200
	Öka andelen enskilda grundvattentäkter med god kvalitet	Antal analyser av brunnsvatten som genomförts	517	419	400	350	400	400	400
	Minska den negativa påverkan av näringsläckage i vattenmiljön	Antal gödselanläggningar och gödselhantering där MHN genomfört tillsyn					4	5	5
Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	Negativ påverkan på människors hälsa och miljön från förorenade områden ska minska	Antal förorenade områden eller byggnader där undersökning eller åtgärder har skett	26	20	20	20	20	20	20